
NØRREMØLLE ELLER EGEBJERG (VINDMØLLE)

Østerholm, Notmark sogn

Møllen lå på grænsen mellem Egen og Notmark sogne. Den nævnes første gang 1634, men skal ifølge traditionen være oprettet på hertug Hans den Yngres tid. Den første mølle var en stubmølle, hvis solide fundamenter endnu kan ses på bakken, da de er fredede. Fra 1634 - 1655 nævnes møller Christen Petersen. 1656 - 1658 nævnes Peder Møller, 1659 - 1691 igen Christen Petersen Møller og fra 1692 - 1704 Niels Christensen Møller.

I 1690 skal mølleren yde 2 skæpper rug til præsten ved Notmark kirke i korntiende. Niels Christensen blev arveforpagter i 1694 som de fleste andre møllere i Nørherred. Ved taksation i 1734 blev stubmøllen vurderet til 157 rdlr. Den havde som de fleste møller på Als skånske møllesten. Niels Christensen overdrog i 1704 koncessionen til Christian Hansen for 107 mark og 1 td. malt. Hansen var født på Vester mølle ved Nordborg 1678 og broder til mølleren der, En sønnesøn af ham overtog møllen i 1817. På den østlige våbenhusmur i Notmark kirke findes hans gravsten indmuret. Det er en kalksten 173 x 102 cm med følgende indskrift: »HANS HANSEN, Møller paa Østerholm, født 14. Juni 1778, død 27. Marts 1826 og Hustru Cathrine Kirstine Hansen, født Mindelbjerg, født 1. August 1792 ved Fynshav, død 29. Marts 1871 paa Østerholm Mølle«. Dette nævnes for at pege på, hvor ansete møllerne var på den tid, siden de kunne få lov til at få en gravsten indmuret i selve kirken. Han efterfulgtes som møller af sønnen Christian Hansen, som døde i 1849.

Enken Dorothea Maria Hansen fra Frydendal giftede sig i 1851 med møller Lars Kjeldsen Eriksen fra Jetsmark i Vendsyssel.

De havde lært hinanden at kende, mens han under treårskrigen lå indkvarteret i Hundslev. Notmark kirkebog meddeler: »De levede meget lykkeligt sammen, som også, fordi han var en gudfrygtig, forstandig og adstadig mand, blev hans tidlige bortgang meget beklaget, Eriksen døde nemlig allerede i 1855, Enken giftede sig for tredje gang i 1859 med møllersvend Jørgen Berg fra Brandsbøl, som også døde ung, nemlig 28 år gl. i 1864. En søn af konens 2. ægteskab, Christian Eriksen (født 1855), overtog møllen, da han blev myndig. Den gamle stubmølle var i 1859 blevet afløst af en hollandsk mølle. Der fortælles, at engang under hård blæst sprængtes skalstenen i stubmøllen så voldsomt, at stumper fløj gennem møllehuset og et halvt hundrede meter ned ad bakken. Endnu den dag i dag ligger der en stor stump kværnsten i nærheden af det gamle møllested. Der kom heldigvis ingen mennesker til skade, men møllen blev så ramponeret, at man foretrak at bygge en ny. Den hollandske var meget smuk. Fra dens omgang var der en yndig udsigt over Nørreskoven og ud over Lillebælt til Fyn. Møllen havde et vindfang på 38 alen med kludesejl og svans. I 1879 blev den moderniseret, men i 1883 brændte den. Brandforsikringssummen var på 5831 mark. Den blev genopbygget året efter, men flyttedes så til Elstrup i 1888 af møller Chr Jacobsen.

Møller på Als (1966)

Hans Linow og Jens Lampe

Stenen på siden af våbenhuset, Notmark kirke

HANS HANSEN,
Møller paa Østerholm,
født 14. Juni 1778, død 27. Marts 1826 og
Hustru Cathrine Kirstine Hansen,
født Mindelbjerg, født 1. August 1792 ved Fynshav,
død 29. Marts 1871 paa Østerholm Mølle

